

Przedsiębiorczość w województwie wielkopolskim

Wyniki badania zrealizowanego przez
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu
dotyczącego kondycji firm powstałych w latach
2018-2019

W latach 2018-2019 wpisano do rejestru REGON niemal 60 tys. podmiotów na terenie województwa wielkopolskiego, tj. 31 877 w 2018 r. oraz 27 685 w 2019 r. W porównaniu do 2018 r. liczba rejestrowanych firm zmalała o około 13%.

Tabela 1. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w powiatach w latach 2018-2019

Powiat	2018	2019
chodzieski	326	315
czarnkowsko-trzcianecki	585	533
gnieźniński	1084	947
gostyński	583	536
grodziski	428	349
jarociński	473	426
kaliski	619	467
kępiński	516	482
kolski	444	383
koniński	1080	841
kościański	571	533
krotoszyński	500	496
leszczyński	488	475
międzychodzki	260	236
nowotomyski	594	457
obornicki	554	550
ostrowski	1449	1180
ostrzeszowski	433	357
pilski	1077	796
pleszewski	391	355
poznański	4354	3717
rawicki	462	373
słupecki	458	351
szamotulski	758	714
średzki	459	476
śremski	426	404
turecki	736	605
wągrowiecki	474	425
wolsztyński	403	365
wrzesiński	586	575
złotowski	379	365
M. Kalisz	847	710
M. Konin	634	570
M. Leszno	580	554
M. Poznań	7866	6767

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie danych REGON

W latach 2018-2019 najwięcej podmiotów rejestrowano w M. Poznaniu oraz w powiecie poznańskim. W dalszej kolejności najwięcej firm powstało

w powiatach: ostrowskim, gnieźnieńskim, konińskim oraz pilskim. Najmniej podmiotów natomiast zarejestrowano na terenie powiatów międzychodzkiego i chodzieskiego. W ww. okresie najwięcej podmiotów zarejestrowano w takich sekcjach PKD jak handel, budownictwo oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

Tabela 2. Udział podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2018-2019, z uwzględnieniem sekcji PKD [%]

Sekcja PKD	2018	2019
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1,1	1,5
Górnictwo i wydobywanie	0,1	0,1
Przetwórstwo przemysłowe	8,1	8,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0,2	0,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,2	0,2
Budownictwo	17,8	17,0
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	18,0	18,8
Transport i gospodarka magazynowa	5,3	4,9
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,8	3,0
Informacja i komunikacja	5,0	4,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,4	2,4
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3,4	3,7
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	11,9	11,1
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	4,9	5,0
Edukacja	2,8	3,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,9	3,6
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1,6	1,7
Pozostała działalność usługowa	10,6	10,6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie REGON

Bardziej szczegółowy obraz wielkopolskiej przedsiębiorczości widzimy analizując niższy podział klasyfikacji PKD, z uwzględnieniem podklasy.

W latach 2018-2019 najczęściej o wpis do rejestru REGON wnioskowały organizacje pozarządowe, takie jak fundacje czy stowarzyszenia. Tak wysoki udział NGO-sów w ogóle zarejestrowanych podmiotów, wynika częściowo z rejestrowania w tych latach komitetów na potrzeby organizacji przeprowadzanych wówczas wyborów do Sejmu i Senatu oraz wyborów samorządowych. Kolejne pozycje zajmują przedsiębiorstwa reprezentujące różne gałęzie gospodarcze. Najwięcej w tym czasie zarejestrowano firm transportowych i budowlanych o różnych specjalizacjach, salonów fryzjersko – kosmetycznych, podmiotów handlowych zajmujących się sprzedażą internetową, warsztatów samochodowych, jednostek zajmujących się doradztwem, administracją, zarządzaniem nieruchomościami, inżynierią, firm informatycznych, finansowo – księgowych oraz placówek gastronomicznych.

W 2019 r. na przestrzeni roku rejestracja podmiotów w spisie REGON w przypadku niemal wszystkich branż zmalała. Wzrost wystąpił tylko w przypadku podmiotów prowadzących sprzedaż detaliczną prowadzoną przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet oraz działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych.

Tabela 3. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON, z uwzględnieniem podklasy PKD (najczęściej występujących)

Podklasa PKD	2018	2019	Wzrost/spadek w 2019 r. względem 2018 r.
Działalność organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana (fundacje, stowarzyszenia itp.)	1089	1414	+29,8%
Transport drogowy towarów	1146	917	-20,0%
Fryzjerstwo i pozostałe zabiegi kosmetyczne	1059	978	-7,6%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	997	789	-20,9%
Sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet	754	884	+17,2%
Wykonywanie pozostałych robót budowlanych wykończeniowych	877	757	-13,7%
Konserwacja i naprawa pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli	773	764	-1,2%
Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania	875	657	-24,9%
Działalność związana z oprogramowaniem	851	653	-23,3%
Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne	526	503	-4,4%
Wykonywanie instalacji elektrycznych	508	454	-10,6%
Zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie	489	427	-12,7%
Działalność rachunkowo - księgową; doradztwo podatkowe	422	422	Brak zmian
Realizacja projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków	454	385	-15,2%
Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych, ciepłych, gazowych i klimatyzacyjnych	466	357	-23,4%
Działalność agencji reklamowych	411	372	-9,5%
Działalność agentów i brokerów ubezpieczeniowych	357	372	+4,2%
Posadzkarstwo; tapetowanie i oblicowywanie ścian	388	338	-12,9%
Pozostałe specjalistyczne roboty budowlane, gdzie indziej niesklasyfikowane	377	335	-11,1%
Działalność usługowa związana z administracyjną obsługą biura	378	320	-15,3%
Działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne	388	303	-21,9%

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie REGON

Tabela 4. Udział podmiotów powstałych w wyniku dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej udzielonego przez PUP w ogóle podmiotów wpisanych do REGON w latach 2018-2019

	2018	2018	2018	2019	2019	2019
	Podmioty wpisane do REGON	Liczba dofinansowań udzielonych przez PUP	%	Podmioty wpisane do REGON	Liczba dofinansowań udzielonych przez PUP	%
chodzieski	326	47	14,4	315	48	15,2
czarnkowsko-trzcianecki	585	77	13,2	533	92	17,3
gnieźnieński	1084	150	13,8	947	135	14,3
gostyński	583	134	23,0	536	110	20,5
grodziski	428	73	17,1	349	78	22,3
jarociński	473	83	17,5	426	64	15,0
kaliski	1466	118	8,0	1177	100	8,5
kępiński	516	91	17,6	482	53	11,0
kolski	444	95	21,4	383	84	21,9
koniński	1714	287	16,7	1411	304	21,5
kościański	571	75	13,1	533	58	10,9
krotoszyński	500	69	13,8	496	60	12,1
leszczyński	1068	193	18,1	1029	165	16,0
międzychodzki	260	19	7,3	236	43	18,2
nowotomyski	594	44	7,4	457	46	10,1
obornicki	554	54	9,7	550	39	7,1
ostrowski	1449	113	7,8	1180	113	9,6
ostrzeszowski	433	79	18,2	357	75	21,0
piłski	1077	137	12,7	796	140	17,6
pleszewski	391	70	17,9	355	57	16,1
poznański	12220	510	4,2	10484	480	4,6
rawicki	462	92	19,9	373	74	19,8
słupecki	458	112	24,5	351	106	30,2
szamotulski	758	78	10,3	714	94	13,2
średzki	459	65	14,2	476	70	14,7
śremski	426	54	12,7	404	53	13,1

	2018	2018	2018	2019	2019	2019
	Podmioty wpisane do REGON	Liczba dofinansowań udzielonych przez PUP	%	Podmioty wpisane do REGON	Liczba dofinansowań udzielonych przez PUP	%
turecki	736	91	12,4	605	68	11,2
wągrowiecki	474	96	20,3	425	78	18,4
wolsztyński	403	83	20,6	365	62	17,0
wrzesiński	586	80	13,7	575	60	10,4
złotowski	379	59	15,6	365	91	24,9
województwo	31877	3328	10,4	27685	3100	11,2

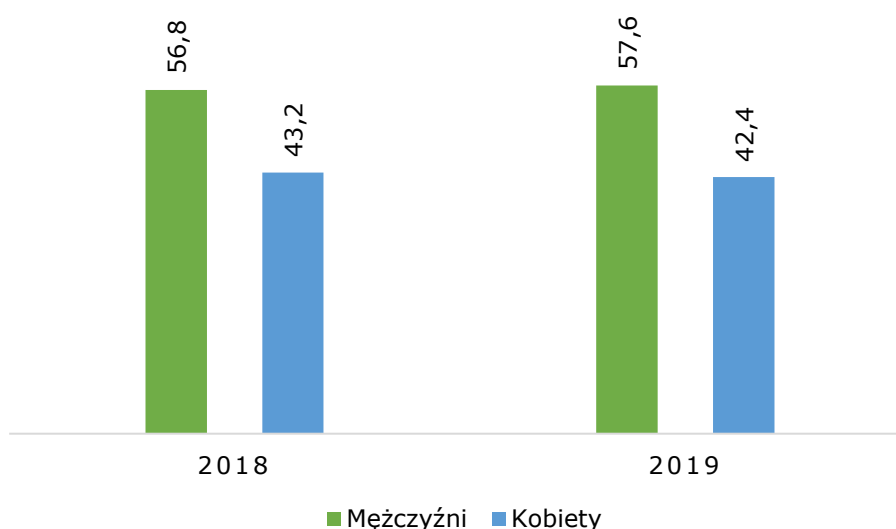
Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie REGON

W latach 2018 i 2019 około 10% wszystkich rejestrowanych w REGON firm było podmiotami, które powstały na skutek uzyskania dofinansowania z powiatowych urzędów pracy. Powiaty wielkopolskie różnią się skalą udziału firm powstałych na skutek dofinansowania z PUP w ogóle, w efekcie można stwierdzić, że wpływ działalności funkcjonowania urzędów pracy na rozwój przedsiębiorczości w poszczególnych częściach regionu nie był jednolity.

Profil osoby uzyskującej dofinansowanie na podjęcie działalności gospodarczej

Wśród osób, które otrzymały w latach 2018-2019 dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej przeważali mężczyźni. Powiatami, w których kobiety częściej były zainteresowane tą formą aktywizacji były M. Poznań, M. Konin oraz powiaty pilski, chodzieski i poznański.

Wykres 1. Osoby, które uzyskały dofinansowanie w latach 2018-2019, z uwzględnieniem płci [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Wyłączając miasta na prawach powiatu, udział osób zamieszkujących tereny miejskie i wiejskie wśród bezrobotnych, którzy uzyskali dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej był dość porównywalny, co nie oznacza, że rozkład ten wygląda tak we wszystkich częściach województwa. Powiatami, w których częściej o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej ubiegali się mieszkańcy miast były powiaty poznański i krotoszyński, natomiast w powiatach takich jak kępiński, słupecki i wolsztyński częściej o ww. środki ubiegały się osoby zamieszkujące tereny wiejskie.

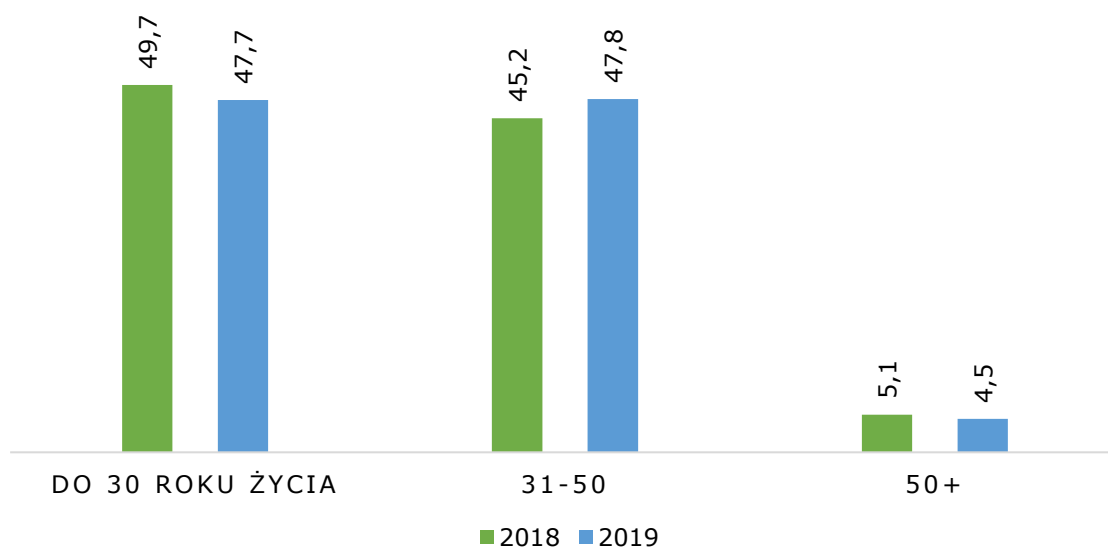
Tabela 5. Osoby, które uzyskały dofinansowanie w latach 2018-2019, z uwzględnieniem miejsca zamieszkania [%]

	2018	2018	2019	2019
	miasto	wieś	miasto	wieś
chodzieski	46,8	53,2	58,3	41,7
czarnkowsko - trzcianecki	48,1	51,9	42,4	57,6
gnieźnieński	63,3	36,7	53,3	46,7
gostyński	46,3	53,7	45,5	54,5
grodziski	39,7	60,3	51,3	48,7
jarociński	33,7	66,3	51,6	48,4
kaliski	53,4	46,6	51,0	49,0
kępiński	28,6	71,4	15,1	84,9
kolski	37,9	62,1	38,1	61,9
koniński	40,1	59,9	32,6	67,4
kościański	45,3	54,7	44,8	55,2
krotoszyński	69,6	30,4	71,7	28,3
leszczyński	47,2	52,8	50,9	49,1
międzychodzki	31,6	68,4	55,8	44,2
nowotomyski	40,9	59,1	28,3	71,7
obornicki	51,9	48,1	53,8	46,2
ostrowski	43,4	56,6	46,0	54,0
ostrzeszowski	30,4	69,6	38,7	61,3
pilski	52,6	47,4	54,3	45,7
pleszewski	41,4	58,6	40,4	59,6
poznański	69,6	30,4	69,8	30,2
rawicki	52,2	47,8	35,1	64,9
słupecki	26,8	73,2	26,4	73,6
szamotulski	48,7	51,3	50,0	50,0
średzki	40,0	60,0	38,6	61,4
śremski	57,4	42,6	49,1	50,9
turecki	25,3	74,7	42,6	57,4
wągrowiecki	46,9	53,1	52,6	47,4
wolsztyński	18,1	81,9	33,9	66,1
wrzesiński	62,5	37,5	45,0	55,0
złotowski	57,6	42,4	44,0	56,0
województwo	48,3	51,7	48,1	51,9

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

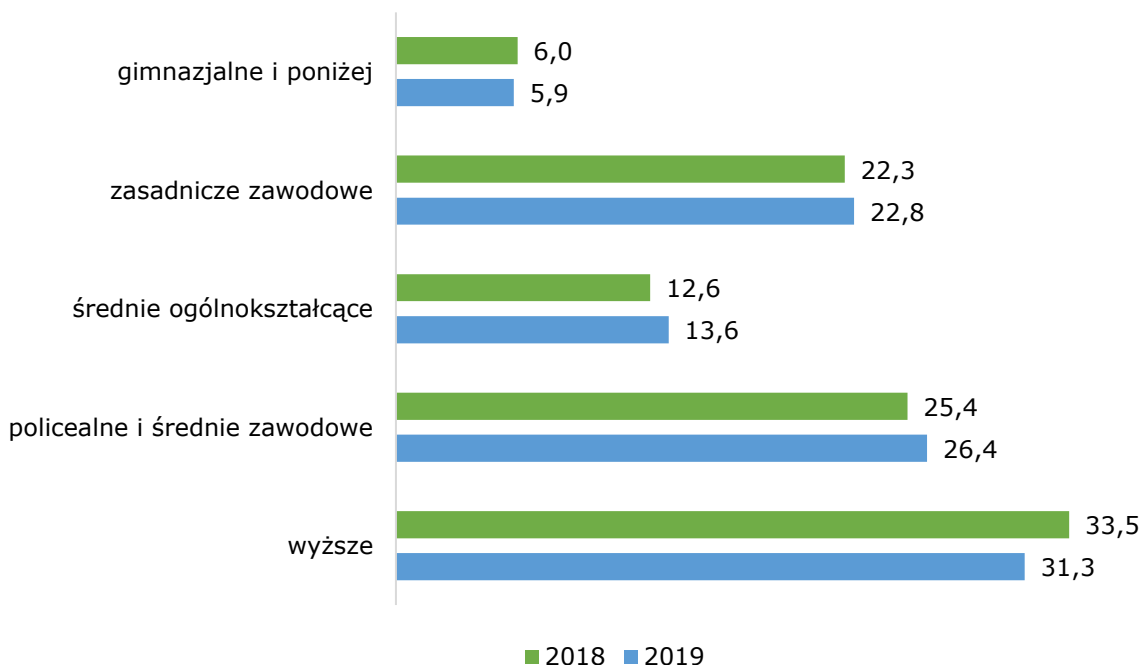
Wśród beneficjentów wsparcia publicznego z PUP na rozpoczęcie działalności gospodarczej dominowały osoby młode. W latach 2018-2019 około połowa beneficjentów tej formy aktywizacji nie przekroczyła 30 roku życia. Grupą zdecydowanie najrzadziej decydującą się na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej przy pomocy środków publicznych były osoby z grupy 50+.

Wykres 2. Osoby, które uzyskały dofinansowanie w latach 2018-2019, z uwzględnieniem wieku [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Wykres 3. Osoby, które uzyskały dofinansowanie w latach 2018-2019, z uwzględnieniem poziomu wykształcenia [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

W obu analizowanych latach dofinansowanie na rozpoczęcie działalności najczęściej częściej otrzymywały osoby z wykształceniem wyższym, średnim oraz zasadniczym zawodowym.

Tabela 6. Udział podmiotów z określonej branży w ogóle podmiotów, które otrzymały dofinansowanie w latach 2018-2019 [%]

Sekcja	2018	2019
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,4	0,2
Przetwórstwo przemysłowe	8,6	9,6
Budownictwo	25,3	26,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych	15,0	12,8
Transport i gospodarka magazynowa	0,8	0,8
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1,7	1,9
Informacja i komunikacja	2,3	1,9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1,4	1,0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,5	0,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10,9	9,9
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspomagająca	3,8	3,8
Edukacja	2,7	2,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2,8	2,5
Działalność związana z kulturą rozrywką i rekreacją	2,2	2,4
Pozostała działalność usługowa	21,7	23,6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Podmioty gospodarcze, jakie powstały w wyniku uzyskania dofinansowania z powiatowych urzędów pracy najczęściej funkcjonowały w branżach budowlanej, handlowej, usługowej, przemysłowej oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej.

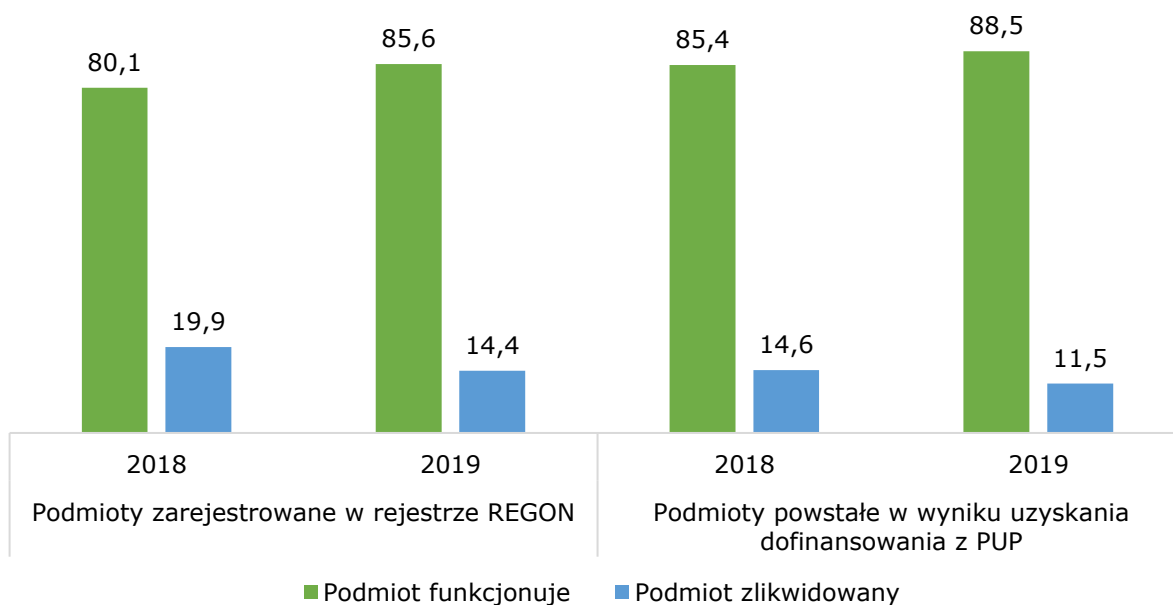
Aktualna sytuacja firm zarejestrowanych w latach 2018-2019

Według stanu na 30.06.2022 r. większość podmiotów wpisanych do rejestru REGON w latach 2018-2019 wciąż funkcjonowała na rynku – stanowiły one kolejno 80,1% zarejestrowanych w roku 2018 i 85,6% w roku 2019¹. Przeżywalność podmiotów

¹ Analizując wyniki należy mieć na uwadze, że niniejsze opracowywanie jest przygotowywane w 2022 r. Wobec tego, nie należy zakładać, że firmy zarejestrowane w 2019 r. mają większą przeżywalność, ale ze względu na to, że działają rok krócej niż te zarejestrowane w 2018 r. nie ma możliwości ich porównywania w tym zakresie.

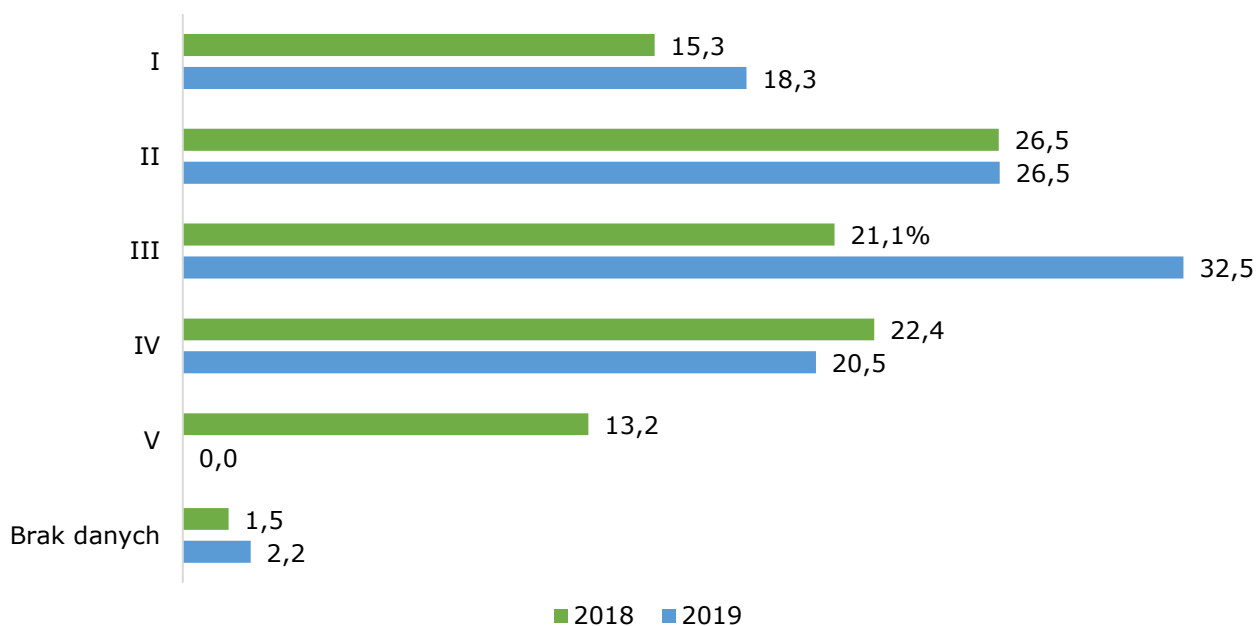
powstałych w wyniku uzyskania dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej z PUP była jeszcze wyższa.

Wykres 4. Podmioty gospodarcze powstałe w latach 2018-2019, wg aktualnego statusu [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie danych WUP i GUS

Wykres 5. Udział firm zlikwidowanych wg stanu na 30.06.2022 r. w ogóle zarejestrowanych, z uwzględnieniem roku funkcjonowania firmy, w którym nastąpiła likwidacja [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie danych WUP i GUS

Z uzyskanych wyników wynika, że firmy które zostały zlikwidowane, najczęściej (ponad 40%) kończyły działalność na przestrzeni około 1-2 lat od momentu wpisu do rejestru REGON. W przypadku firm zarejestrowanych w 2018 r. liczba likwidacji była w kolejnych latach mniejsza, natomiast nowopowstałe podmioty w 2019 r. najczęściej dotychczas były likwidowane w trzecim roku swojego funkcjonowania.

Przyglądając się przeżywalności firm, z perspektywy poszczególnych części województwa największy udział firm zlikwidowanych w ogóle firm zarejestrowanych w latach 2018-2019 wystąpił w powiatach: chodzieskim, czarnkowsko-trzcianeckim, konińskim oraz rawickim. Wyższą przeżywalność zaobserwowano natomiast w powiatach: poznańskim, wolsztyńskim, nowotomyskim oraz gostyńskim. Nieco inaczej przedstawiał się poziom przeżywalności firm powstałych w wyniku uzyskania dofinansowania z PUP w różnych częściach regionu. W takim przypadku najniższą przeżywalność firm zaobserwowano w powiatach: słupeckim, konińskim, pleszewskim oraz czarnkowsko-trzcianeckim, najwyższą natomiast w powiatach gnieźnieńskim, wolsztyńskim oraz śremskim.

Tabela 7. Udział firm zlikwidowanych w ogóle firm zarejestrowanych w latach 2018-2019 oraz w ogóle podmiotów, które otrzymały dofinansowanie w latach 2018-2019, wg stanu na 30.06.2022 r., z uwzględnieniem powiatu [%]

	2018	2018	2019	2019
	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu
chodzieski	27,6	12,8	17,1	6,3
czarnkowsko-trzcianecki	26,3	20,8	20,3	15,2
gnieźnieński	24,0	0,7	17,0	6,7
gostyński	19,0	11,9	13,1	5,5
grodziski	20,8	9,6	18,6	15,4
jarociński	20,3	8,4	15,3	7,8
kaliski	21,4	19,5	13,7	13,0
kępiński	21,7	18,7	15,8	5,7
kolski	23,4	11,6	20,9	10,7
koniński	29,1	25,4	20,2	18,1
kościański	21,5	10,7	15,0	10,3
krotoszyński	21,2	10,1	13,1	13,3
leszczyński	19,8	13,5	15,9	12,7
międzychodzki	21,2	21,1	14,8	7,0
nowotomyski	18,9	4,5	12,9	8,7
obornicki	20,8	22,2	17,8	12,8
ostrowski	24,0	20,4	16,7	8,8
ostrzeszowski	22,6	7,6	17,1	9,3
pilski	25,9	18,2	16,3	7,9
pleszewski	21,0	24,3	13,5	19,3
poznański	15,1	10,6	11,1	8,5
rawicki	24,5	12,0	19,0	8,1

	2018	2018	2019	2019
	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu
słupecki	26,0	38,4	12,5	36,8
szamotulski	23,9	11,5	17,6	6,4
średzki	17,6	12,3	14,9	21,4
śremski	19,7	9,3	14,9	7,5
turecki	21,9	16,5	19,7	4,4
wągrowiecki	23,0	11,5	16,0	15,4
wolsztyński	18,9	2,4	13,7	4,8
wrzesiński	20,6	15,0	18,1	8,3
złotowski	24,3	13,6	15,6	6,6
województwo	19,9	14,6	14,4	11,5

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Tabela 8. Udział firm zlikwidowanych w ogóle firm zarejestrowanych w latach 2018-2019 oraz w ogóle podmiotów, które otrzymały dofinansowanie z PUP w latach 2018-2019, wg stanu na 30.06.2022 r., z uwzględnieniem sekcji PKD [%]

	2018	2018	2019	2019
	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18,9	7,1	14,1	14,3
Przetwórstwo przemysłowe	21,2	19,4	16,7	13,7
Budownictwo	21,4	9,0	16,7	9,1
Transport i gospodarka magazynowa	22,9	20,0	18,3	32,0

	2018	2018	2019	2019
	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu	Podmioty wpisane do rejestru REGON	Podmioty powstałe dzięki dofinansowaniu
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	25,2	21,6	19,4	16,2
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	25,3	22,8	20,1	28,1
Informacja i komunikacja	12,3	5,2	8,0	5,1
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	25,2	32,6	21,0	10,3
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	7,2	5,6	6,4	0,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	12,2	6,9	9,0	9,0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	22,1	18,3	17,8	15,8
Edukacja	17,6	11,2	11,2	7,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	12,5	15,2	9,8	13,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	13,4	20,8	9,5	6,8
Pozostała działalność usługowa	22,8	16,8	8,4	11,3

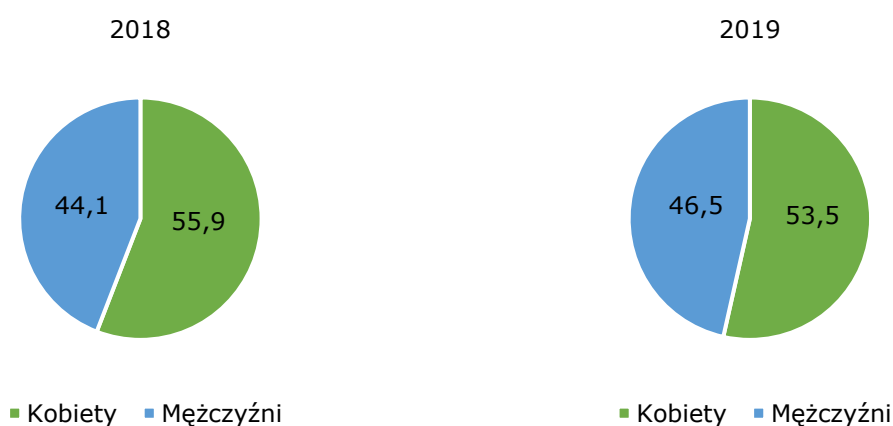
Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Spośród wszystkich rejestrowanych firm w latach 2018-2019 stosunkowo częściej od pozostałych likwidacji podlegały podmioty transportowe, handlowe, przedsiębiorstwa działające w branży HoReCa, firmy finansowo – ubezpieczeniowe oraz zajmujące się działalnością w zakresie usług administrowania i działalnością wspierającą. Branżami, w których firmy częściej utrzymywały się na rynku, był sektor ICT, obsługa rynku nieruchomości oraz przedsiębiorstwa związane z działalnością profesjonalną, naukową i techniczną.

Beneficjenci dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej, których firmy zostały zlikwidowane

W ramach badania przeprowadzono także analizę przeżywalności firm z uwzględnieniem cech demograficznych przedsiębiorców. Należy zaznaczyć, że poniżej zaprezentowane wyniki odnoszą się wyłącznie do podmiotów, które powstały w wyniku uzyskania dofinansowania z PUP na rozpoczęcie działalności gospodarczej².

Wykres nr 6. Zlikwidowane firmy, które powstały w ramach uzyskanego dofinansowania w latach 2018-2019, z uwzględnieniem płci właściciela [%]



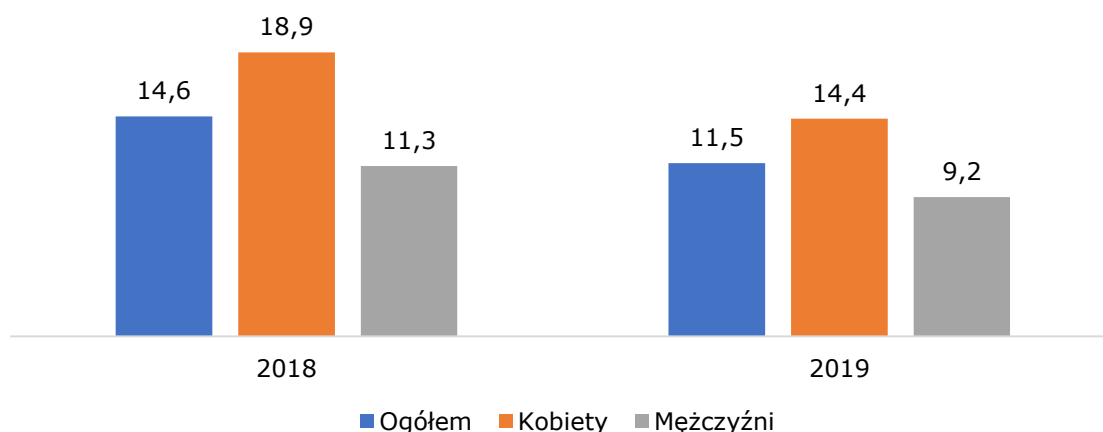
Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Spośród firm, które uzyskały dofinansowanie z PUP na rozpoczęcie działalności w latach 2018-2019 nieco wyższą przeżywalnością charakteryzowały się podmioty założone przez mężczyzn. Spośród wszystkich zlikwidowanych firm,

² Takie ograniczenie wynika z braku dostępu do danych dla wszystkich podmiotów wpisanych do rejestru REGON

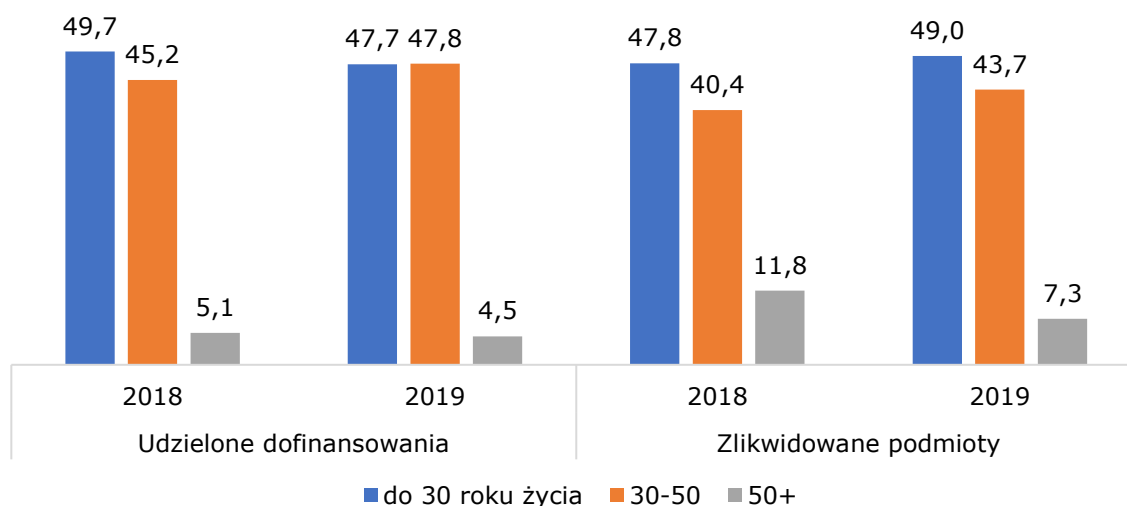
podmioty w przypadku których o dofinansowanie ubiegały się kobiety, stanowiły w obu analizowanych latach ponad połowę.

Wykres nr 7. Udział przedsiębiorców, którzy zdecydowali się na likwidację prowadzonej firmy w ogóle przedsiębiorców, którzy otrzymali dofinansowanie, z uwzględnieniem płci [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Wykres nr 8. Podmioty gospodarcze powstałe w latach 2018-2019 w wyniku dofinansowania ogółem oraz zlikwidowane, z uwzględnieniem wieku przedsiębiorcy [%]

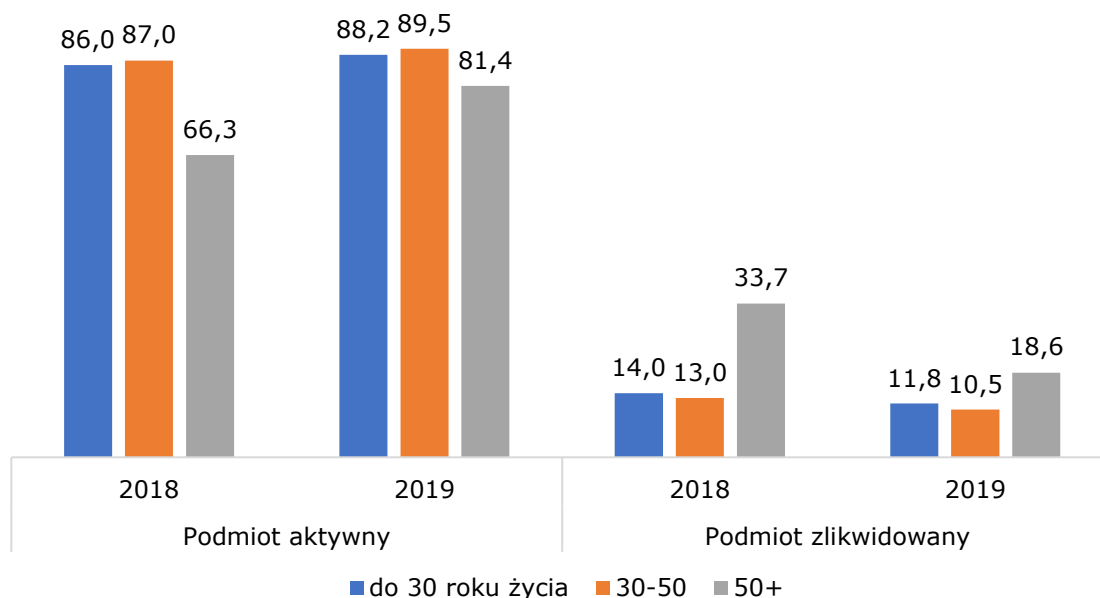


Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Najniższy udział firm zlikwidowanych w ogóle podmiotów, wystąpił w przypadku przedsiębiorców należących do przedziału wiekowego 30-50. Nieznacznie wyższy był on w przypadku osób poniżej 30 roku życia. Udział

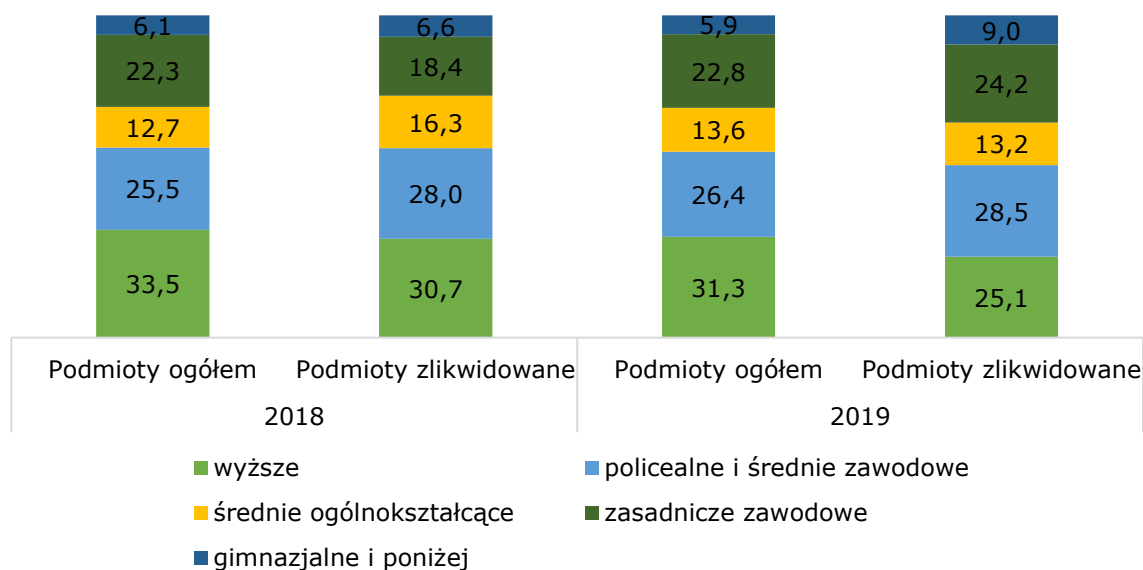
zlikwidowanych podmiotów w ogóle podmiotów powstałych w wyniku otrzymania dofinansowania był największy w grupie osób 50+.

Wykres nr 9. Podmioty, powstałe w latach 2018-2019, z uwzględnieniem wieku przedsiębiorców oraz aktualnego statusu firmy [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

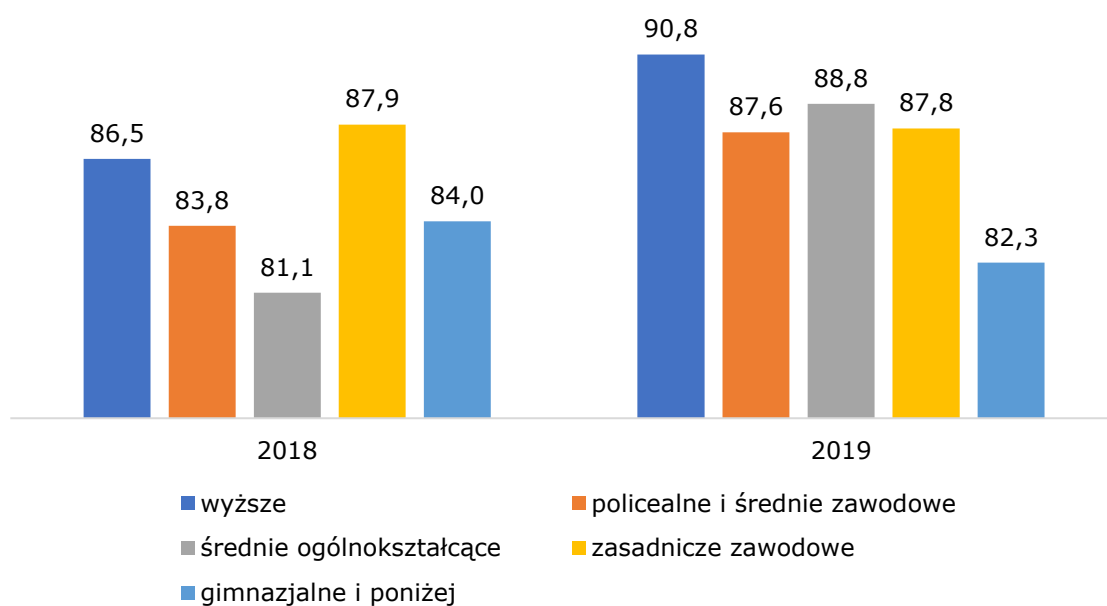
Wykres nr 10. Podmioty, powstałe w latach 2018-2019, z uwzględnieniem wykształcenia przedsiębiorców oraz aktualnego statusu firmy [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Uwzględniając poziom wykształcenia osób, które uzyskały dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w latach 2018-2019 można zauważyć, że wyższa przeżywalność cechowała podmioty gospodarcze założone przez przedsiębiorców legitymujących się wykształceniem wyższym oraz zasadniczym zawodowym.

Wykres nr 11. Podmioty aktywne, powstałe w latach 2018-2019 wg stanu na 30.06.2022 r., z uwzględnieniem wykształcenia przedsiębiorców [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Badanie podmiotów powstałych dzięki uzyskaniu dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej

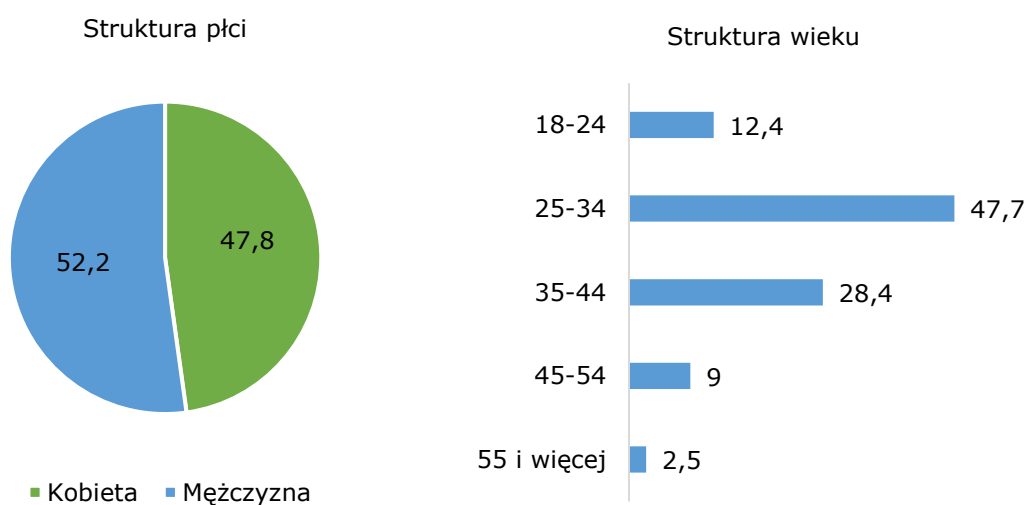
Chcąc pozyskać dodatkowe informacje na temat wielkopolskiej przedsiębiorczości Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu zrealizował we współpracy z wielkopolskimi powiatowymi urzędami pracy badanie ankietowe osób, które pozyskały w latach 2018-2019 dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej a ich firmy w dalszym ciągu funkcjonują na rynku. Łącznie badaniem ankietowym objęto 711 podmiotów – 356 podmiotów powstałych na skutek uzyskania dofinansowania w 2018 r. oraz 355 podmiotów powstałych na skutek uzyskania dofinansowania w 2019 r. Liczba ankiet zrealizowanych w danym powiecie była proporcjonalna do liczby dofinansowań udzielonych w latach 2018-2019. Poniżej przedstawiono strukturę respondentów, z uwzględnieniem sekcji PKD, płci, wieku i wykształcenia ankietowanych.

Tabela 9. Liczba zrealizowanych ankiet, z uwzględnieniem sekcji PKD

	2018	2018	2019	2019
	Liczba ankiet	%	Liczba ankiet	%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2	0,6	0	0,0
Przetwórstwo przemysłowe	21	5,9	22	6,2
Budownictwo	74	20,8	86	24,2
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włącznie z motocyklami	21	5,9	37	10,4
Transport i gospodarka magazynowa	5	1,4	3	0,8
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	7	2,0	6	1,7
Informacja i komunikacja	7	1,7	8	2,3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	11	3,1	3	0,8
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0	0,0	4	1,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	34	9,6	34	9,6
Działalność w zakresie administrowania i działalność wspierająca	2	0,6	9	2,5
Edukacja	18	5,1	13	3,7
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	9	2,5	15	4,2
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	2,8	5	1,4
Pozostała działalność usługowa	135	37,9	110	31,0
Ogółem	356	100,0	355	100,0

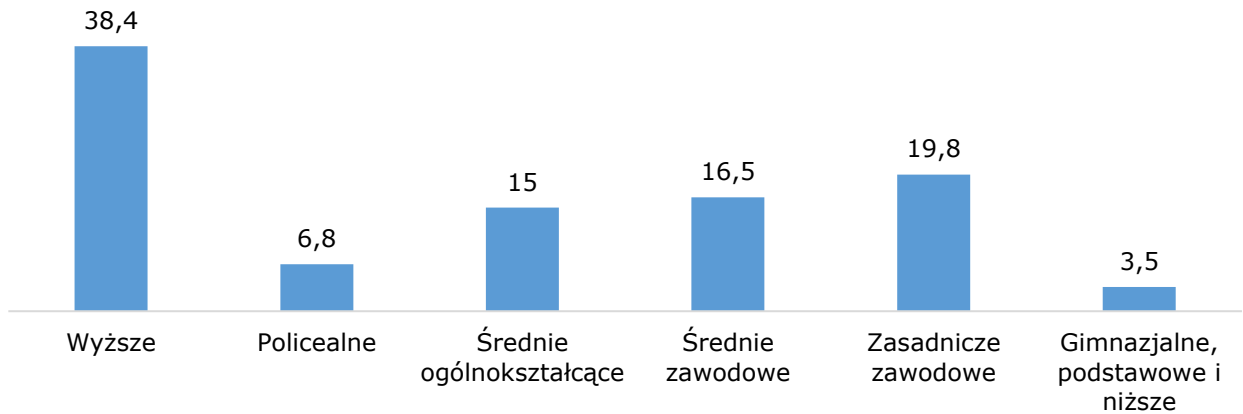
Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Wykres nr 12. Cechy społeczno – demograficzne respondentów [%]



Źródło. Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Struktura wykształcenia

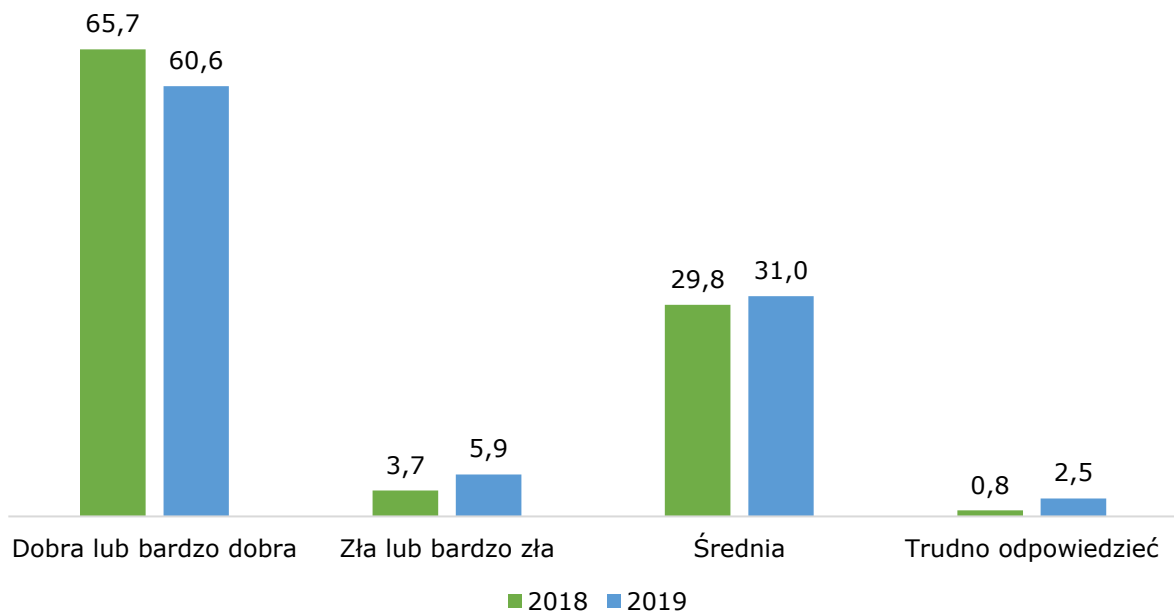


Źródło. Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Wyniki badania ankietowego

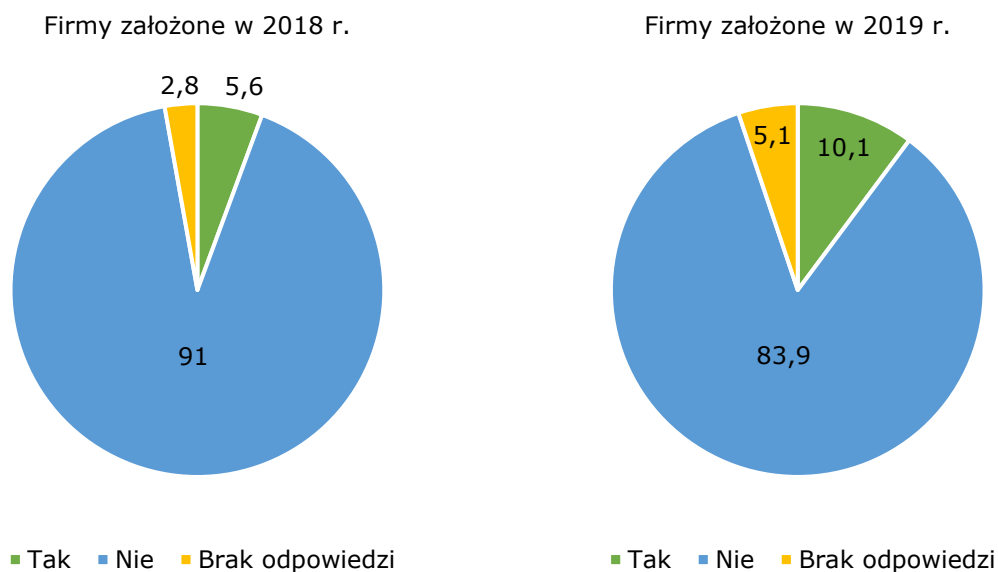
Pomimo wielu trudności, z jakimi boryka się gospodarka w ostatnich latach większość ankietowanych (niezależnie od tego kiedy powstała firma) oceniła aktualną sytuację swojej firmy jako dobrą lub bardzo dobrą. Około 90% badanych nie rozważała w momencie realizacji badania likwidacji działalności.

Wykres nr 13. Ocena respondentów dot. aktualnej sytuacji firmy [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

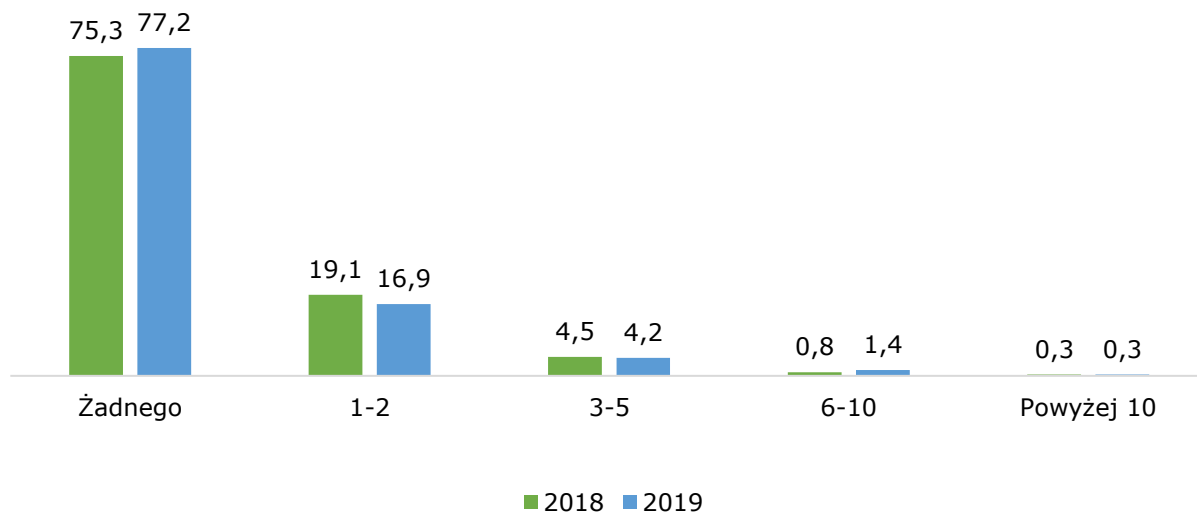
Wykres nr 14. Czy aktualnie rozważa Pan/Pani zawieszenie/likwidację działalności? [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP

Wykres nr 15. Liczba pracowników, aktualnie zatrudnionych w podmiotach, które otrzymały dofinansowanie w latach 2018-2019 [%]

Ile osób zatrudnia aktualnie Państwa firma (nie licząc właściciela)?

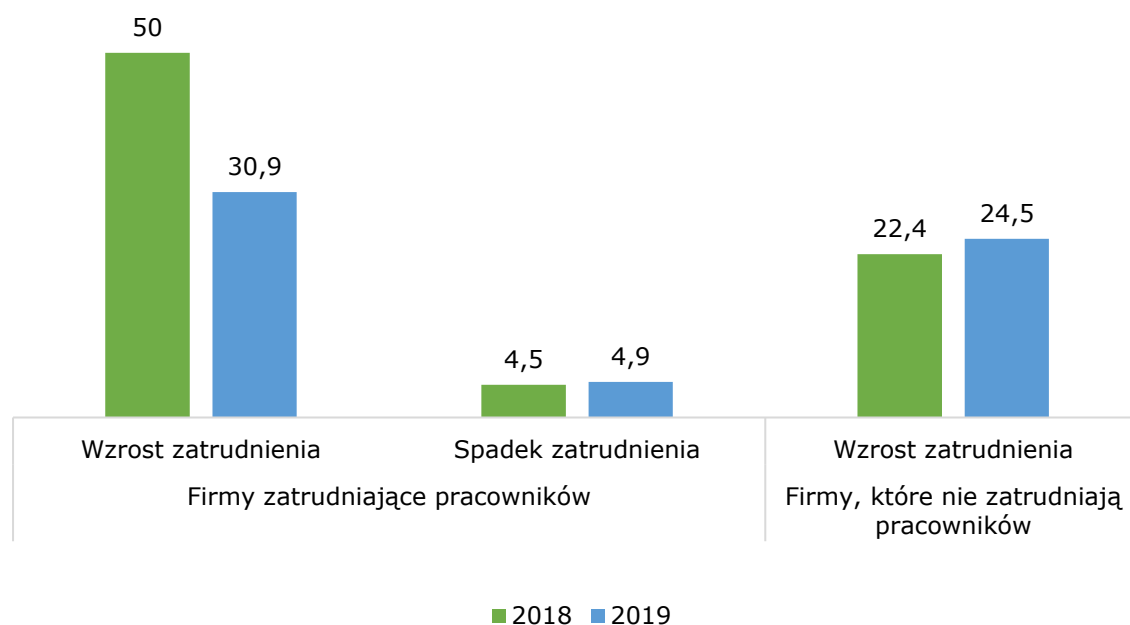


Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Co czwarty podmiot, który powstał w skutek uzyskania w 2018 r. dofinansowania z PUP zatrudnia aktualnie pracowników. W przypadku firm powstałych rok później udział ten wyniósł niewiele mniej (23%). Wśród firm powstałych dzięki

dofinansowaniu udzielonemu z urzędu pracy wyraźnie dominują jednoosobowe działalności gospodarcze. Ponad ¾ podmiotów bez względu na rok powstania w 2022 r. nie zatrudniało żadnego pracownika poza właścicielem firmy.

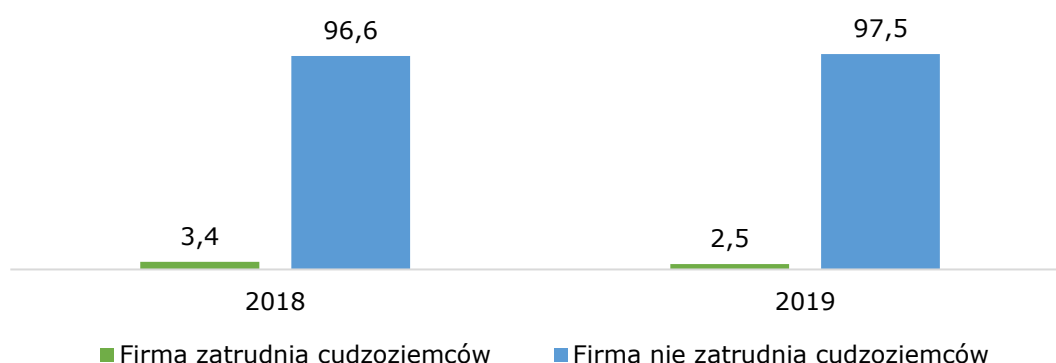
Wykres nr 16. Planowane zmiany stanu zatrudnienia na przestrzeni 2 lat w firmach, które otrzymały dofinansowanie w latach 2018-2019 [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Prawie 30% wszystkich objętych badaniem przedsiębiorców planowała na przestrzeni 2 lat zwiększyć zatrudnienie. Zdecydowanie częściej takie plany dotyczyły przedsiębiorstw już zatrudniających pracowników. W przypadku około 5% firm, które aktualnie zatrudniają pracowników istnieje możliwość redukcji zatrudnienia. Na tle regionu wyższym odsetkiem firm planujących zwiększenie zatrudnienia niż w innych powiatach wyróżniał się powiat koniński. Ponadto, plany zwiększenia zatrudnienia częściej miały przedsiębiorstwa, w przypadku których dofinansowanie na prowadzenie działalności gospodarczej otrzymali mężczyźni. Większość firm objętych badaniem nie zatrudniała cudzoziemców.

Wykres nr 17. Stan zatrudnienia cudzoziemców w firmach, które otrzymały dofinansowanie w latach 2018-2019 [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Cele strategiczne firm w obu analizowanych latach były podobne. Dwoma głównymi priorytetami przedsiębiorstw, które powstały w latach 2018-2019 było utrzymanie się na rynku oraz pozyskanie nowych klientów.

Wykres nr 18. Cele strategiczne firmy na najbliższe 2 lata [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

W dalszej kolejności przedsiębiorcy mieli nadzieję na wzrost zysków oraz umocnienie firmy na rynku. Spośród dostępnych odpowiedzi respondenci najrzadziej wskazywali jako cel strategiczny rozwój zawodowy pracowników oraz podniesienie poziomu innowacyjności prowadzonej działalności. Taki rozkład odpowiedzi może wynikać częściowo z okoliczności społeczno – gospodarczej, w jakich realizowane było badanie. Rok 2022 r. był trudnym okresem zarówno dla polskiej, jak i europejskiej gospodarki. Wybuch wojny ukraińsko – rosyjskiej dodatkowo pogłębił niepokój związany z kryzysem wywołanym pandemią COVID -19, rosnącą inflacją, wzrostem cen paliw i energii czy problemami z transportem. W takich okolicznościach zrozumiałe są obawy dot. kondycji gospodarki w nadchodzącym czasie oraz warunków funkcjonowania firm w najbliższych latach, szczególnie w przypadku osób samozatrudnionych i mikroprzedsiębiorstw.

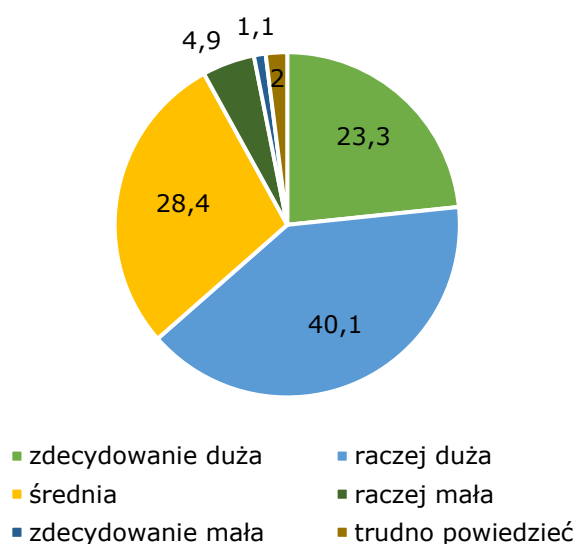
Wykres nr 19. Największe bariery rozwoju firmy [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Ewentualne pogorszenie sytuacji gospodarczej w regionie może mieć dramatyczny wpływ na kondycje wielkopolskich przedsiębiorstw, które już w 2022 r. zmagają się z istotnymi problemami i obciążeniami. Główną barierą rozwoju firm były koszty prowadzenia działalności. Przedsiębiorcom dokuczały w szczególności wysokie podatki, ale także wysokie ceny energii i surowców, koszty zatrudnienia oraz transportu. Dla co czwartego respondenta problemem był skomplikowany, zmienny system prawny. Około 20% zaobserwowało spadek popytu na swoje produkty/usługi, tyle samo badanych zmagало się ze zbyt rozbudowaną biurokracją.

Wykres 20. Ocena konkurencji na lokalnym rynku w branży, w jakiej funkcjonuje firma [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Ponad 60% respondentów oceniło, że konkurencja na lokalnym rynku, w branży w jakiej funkcjonują jest raczej duża lub zdecydowanie duża. Takiego wyboru częściej na tle pozostałych respondentów dokonywali przedstawiciele branży transportowej, ICT, budowlanej oraz handlowej. Mniejszą konkurencję w branży odczuwali przedsiębiorcy działający w obszarach HoReCa, kulturalno – rozrywkowej oraz opiece zdrowotnej.

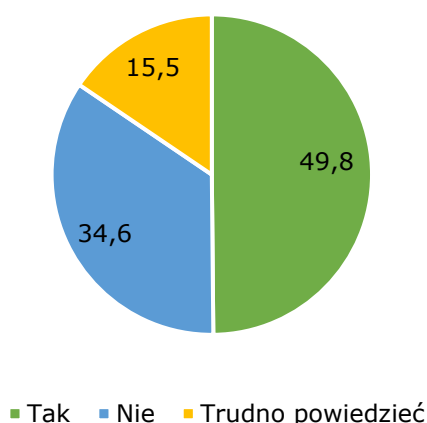
Jednym z najtrudniejszych wyzwań, z jakim musieli się zmierzyć w ostatnich latach przedsiębiorcy był wybuch pandemii COVID-19 oraz obostrzenia, jakie wprowadzono w ramach walki z nią.

Pandemia doprowadziła do ograniczenia lub w przypadku niektórych branż całkowitego sparaliżowania prowadzonej działalności na wiele tygodni. Ww. sytuacja doprowadziła do konieczności szybkiego wdrażania przez firmy

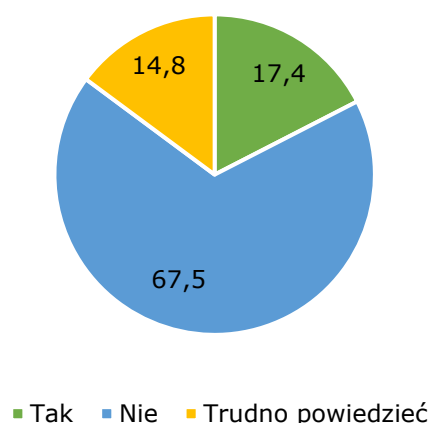
rozwiązań umożliwiających przetrwanie w nowych warunkach rynkowych. Dodatkowym problemem było to, że nawet w okresach luzowania obostrzeń trudno było określić, jak rozwinie się sytuacja pandemiczna oraz czy znów nie nastąpi zamrożenie gospodarki.

Wykres 21. Wpływ pandemii koronawirusa COVID-19 na kondycję firm, które uzyskały dofinansowanie [%]

Czy pandemia koronawirusa COVID-19 miała wpływ na funkcjonowanie firmy?



Czy aktualnie firma odczuwa konsekwencje pandemii koronawirusa COVID-19?



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Pandemia, miała znaczący wpływ na funkcjonowanie firm, ale w zdecydowanej większości był on odczuwalny przede wszystkim bezpośrednio po jej wybuchu. W trakcie realizacji badania, tj. około dwa lata po wprowadzeniu pierwszych obostrzeń, udział firm odczuwających skutki pandemii znacząco się obniżył i wyniósł 17,4%. Prawie 70% respondentów uznało, że aktualnie nie odczuwa już ww. konsekwencji. Nie zaobserwowano znaczących różnic w tym obszarze w rozkładzie odpowiedzi osób, które otrzymały dofinansowanie na rozpoczęcie działalności gospodarczej w 2018 r. i 2019 r., wobec tego wyniki ankiet przedstawiono łącznie dla obu grup.

Siła ww. wpływu była zróżnicowana w zależności od branży. Pandemia najmocniej odcisnęła swoje piętno na kondycji firm zajmujących się działalnością kulturalno – rozrywkową, administrowaniem i działalnością wspierającą oraz branżą HoReCa. Sekcją najbardziej odporną na skutki pandemii okazały się transport i gospodarka magazynowa oraz ICT.

Wykres 22. Udział przedsiębiorców, którzy potwierdzili wpływ pandemii na kondycję firmy w ogóle firm, z uwzględnieniem branży [%]

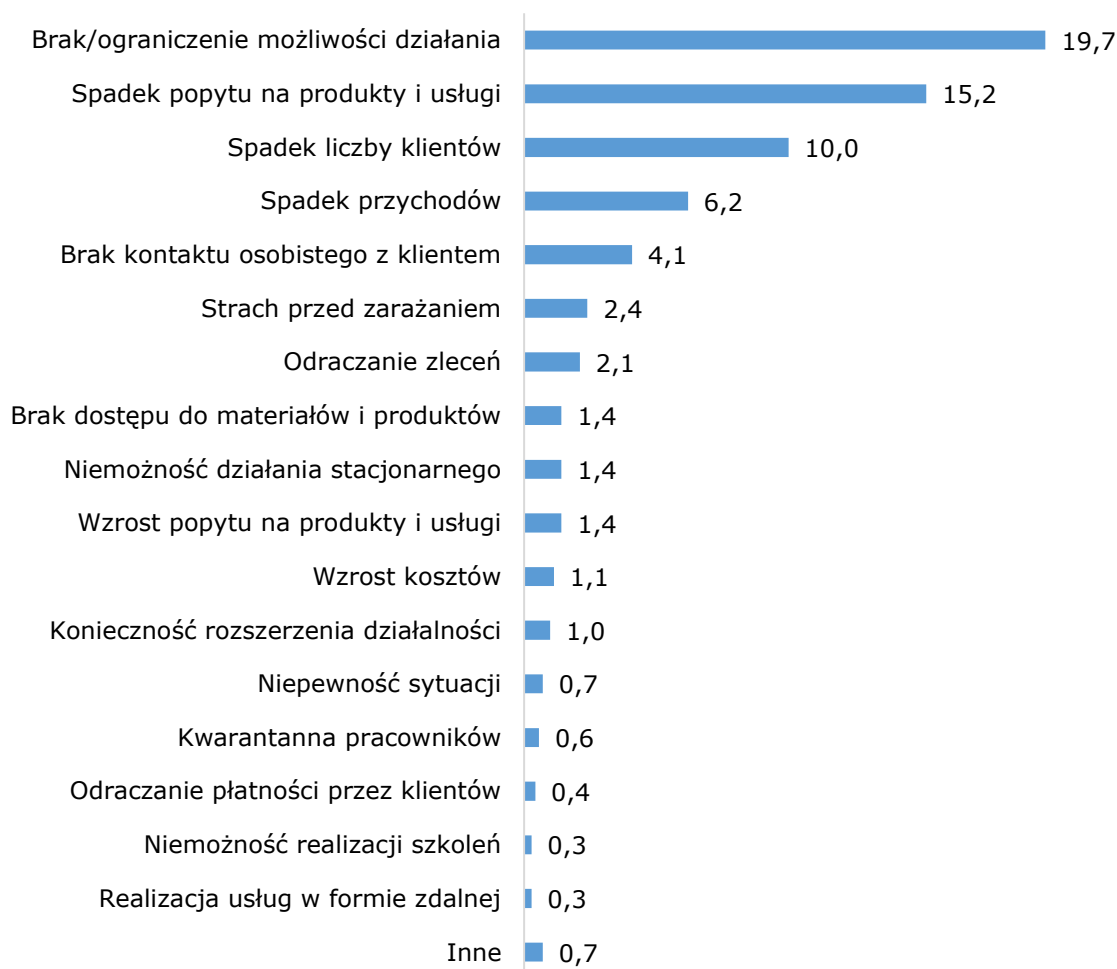


Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Prawie połowa firm objętych badaniem przyznała, że pandemia miała wpływ na funkcjonowanie ich firmy. Zaledwie 1,4% respondentów uznało, że ich firma rozwinęła się w tym czasie, ze względu na wzrost zapotrzebowania na produkty lub usługi podmiotu. W zdecydowanej większości respondenci określili wpływ pandemii jako negatywny. 48,3% respondentów zadeklarowało, że czas pandemii miał niekorzystny wpływ na kondycję ich firm. Trudności były związane przede wszystkim z niemożnością funkcjonowania podmiotów lub funkcjonowaniem w ograniczonym zakresie. Problemy te wiązały się z szeregiem dalszych

konsekwencji takich jak spadek popytu na produkty lub usługi, zmniejszenie liczby klientów oraz spadek przychodów.

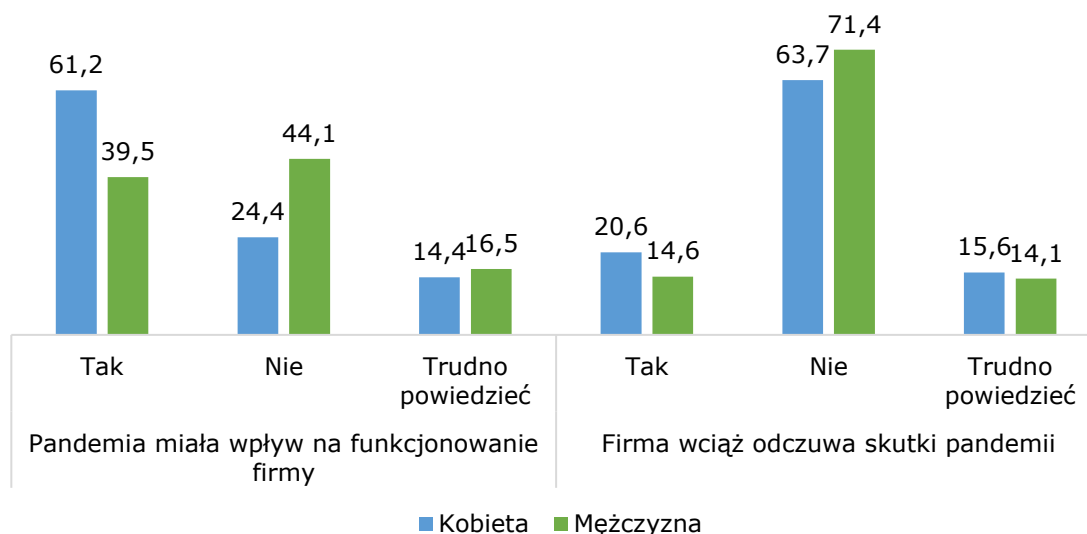
Wykres 23. Formy wpływu pandemii na działanie firm [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

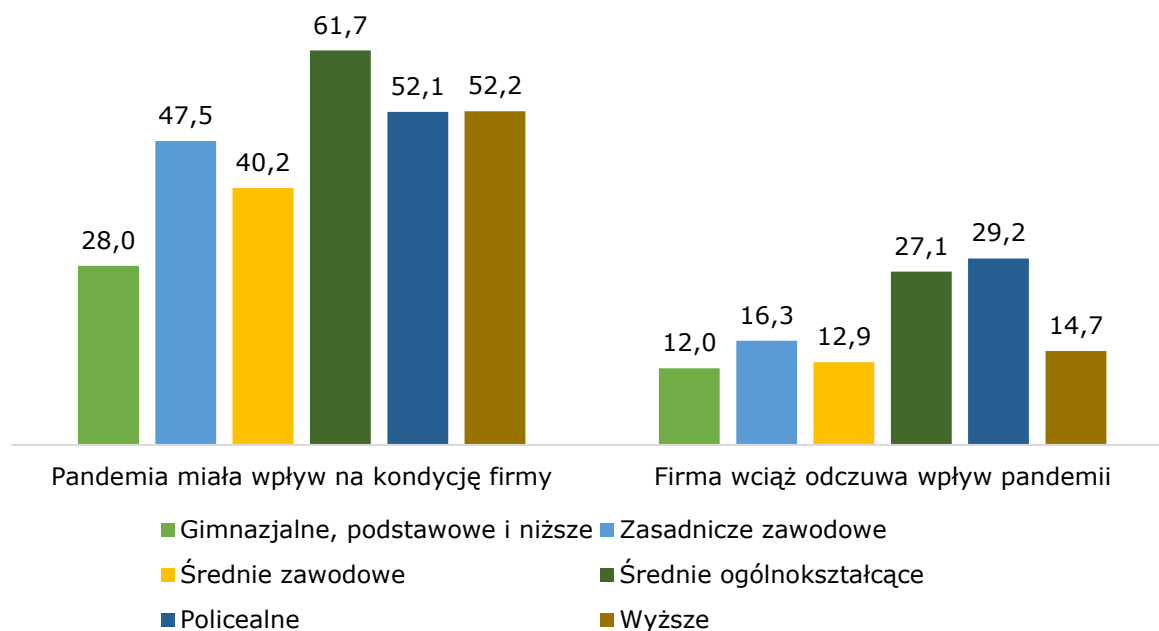
Zgodnie z uzyskanymi wynikami, kobiety częściej niż mężczyźni potwierdzały wpływ pandemii koronawirusa COVID-19 na kondycję swoich firm. Ponadto, wpływ wybuchu pandemii na funkcjonowanie firm częściej niż pozostałe grupy badanych deklarowały osoby młode, tj. w wieku 18-24 (54,5%) oraz respondenci legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym oraz policealnym.

Wykres 24. Udział przedsiębiorców, którzy potwierdzili wpływ pandemii na funkcjonowanie firmy, z uwzględnieniem płci [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Wykres 25. Udział przedsiębiorców, którzy potwierdzili wpływ pandemii na funkcjonowanie firmy, z uwzględnieniem wykształcenia [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Ostatnią przeszkodą, o jaką zapytano respondentów była wojna ukraińsko – rosyjska. Około połowa wszystkich badanych potwierdziła wpływ ww. czynnika na funkcjonowanie swojego przedsiębiorstwa. Nieco rzadziej odczuwały ten wpływ

podmioty istniejące dłużej na rynku (tj. te które otrzymały dofinansowanie w 2018 r.).

Wykres 26. Udział przedsiębiorców, którzy potwierdzili wpływ wojny ukraińsko-rosyjskiej na funkcjonowanie firmy [%]



Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Nie zaobserwowano żadnych zależności pomiędzy oceną wpływu trwającej wojny na kondycję firmy a branżą czy cechami przedsiębiorców.

Wnioski

W latach 2018-2019 wpisano do rejestru REGON niemal 60 tys. podmiotów na terenie województwa wielkopolskiego. W 2019 r. w porównaniu do 2018 r. liczba rejestrowanych firm była mniejsza o około 13%. Jedną z form wsparcia dla osób chcących otworzyć własną firmę jest możliwość uzyskania dofinansowania na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej w powiatowym urzędzie pracy. W województwie wielkopolskim skala wpływu środków publicznych na rozwój przedsiębiorczości była niejednolita w poszczególnych powiatach regionu, jednak średnio co 10 rejestrowana firma w Wielkopolsce powstała w wyniku dofinansowania ze środków publicznych. Beneficjentami ww. wsparcia częściej byli mężczyźni, osoby młode oraz absolwenci szkół wyższych. W latach 2018-2019 najwięcej firm w województwie wielkopolskim rejestrowano w branżach handel, branża budowlana, działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, sektor usług oraz przetwórstwo przemysłowe. Uwzględniając podział terytorialny region był zróżnicowany pod kątem przedsiębiorczości. Powiaty wyraźnie różniły się między sobą w takich obszarach jak liczba rejestrowanych firm czy poziom ich przeżywalności.

Podmioty wpisane do rejestru REGON w latach 2018-2019 wykazywały wysoką przeżywalność; w 2022 roku w większości (ok. 80%) wciąż były aktywne na rynku. Na tle ogółu nieco wyższa przeżywalność cechowała podmioty powstałe w wyniku uzyskania dofinansowania z PUP.

Na wielkopolskim rynku największą przeżywalnością cechowały się firmy ICT, podmioty związane z obsługą rynku nieruchomości oraz działalnością profesjonalną, naukową i techniczną. Likwidacji częściej natomiast podlegały przedsiębiorstwa z branży HoReCa, transportowe oraz finansowo – ubezpieczeniowe. Spośród firm, które zostały zlikwidowane, co czwarta została wykreślona z rejestru REGON relatywnie wcześnie, ponieważ już w drugim roku swojego funkcjonowania.

W 2022 r. pomimo skomplikowanej sytuacji geopolitycznej przedsiębiorcy objęci badaniem najczęściej oceniali kondycję swojej firmy jako dobrą lub bardzo dobrą. Ponad 80% z nich nie rozważało likwidacji przedsiębiorstwa.

Wśród firm powstałych dzięki dofinansowaniu udzielonemu z urzędu pracy wyraźnie dominują jednoosobowe działalności gospodarcze. Około 30% objętych badaniem firm zatrudniało pracowników, przy czym praktycznie żadna w liczbie utworzonych miejsc pracy nie przekroczyła granicy mikroprzedsiębiorstwa. Tyle samo respondentów deklarowało, że w ciągu najbliższych 2 lat planuje zwiększenie zatrudnienia. Wyraźnie częściej plany rekrutacyjne deklarowali przedstawiciele przedsiębiorstw, które już w 2022 r. zatrudniały pracowników.

Pomimo wysokiego udziału firm deklarujących dobrą kondycję firmy, większość respondentów z niepokojem patrzyła w najbliższą przyszłość. Dla 60% przedsiębiorców objętych badaniem celem strategicznym firmy na najbliższe dwa lata było utrzymanie się na rynku. Największymi barierami funkcjonowania w tym czasie były wysokie podatki, ceny surowców, koszty zatrudnienia oraz transportu. Oprócz ww. problemów, co trzecia firma borykała się z trudnościami związanymi z wpływem wojny ukraińsko – rosyjskiej.

Należy także podkreślić, że prawie połowa firm objętych badaniem odczuła wpływ pandemii COVID-19, która wybuchła zaledwie 2 lata wcześniej. Na podstawie wyników badania można stwierdzić, że pomimo utrzymania się w 2022 r. sytuacji przedsiębiorstw na stabilnym poziomie, ryzyko dalszego podnoszenia

kosztów funkcjonowania stanowi bardzo poważne zagrożenie dla dalszego funkcjonowania i rozwoju wielkopolskich firm.